

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«МЕНЕДЖМЕНТ МЕДСЕСТРИНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В ХІРУРГІЇ»**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Медсестринство
Навчальний план	2024 р.
Освітній ступінь	Магістр
Статус дисципліни	Нормативна
Групи	I MC-31
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра хірургічних дисциплін і невідкладних станів
Викладач курсу	Похмурський В.В. – кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри
Контактна інформація викладача	Група у Viber
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=592
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Модулів – 1 Лекції – 18 год Практичні заняття – 36 год Самостійна робота – 36 год
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Менеджмент медсестринської діяльності в хірургії» є нормативною дисципліною зі спеціальності 223 Медсестринство, ОПП Медсестринство. <i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є організація, управління та координація діяльності медичних сестер у хірургічному відділенні. Це включає управління ресурсами, планування і контроль за роботою персоналу, забезпечення ефективного надання медичних послуг, підтримання стандартів якості, впровадження сучасних протоколів, а також роль медсестер у післяопераційному догляді та невідкладних ситуаціях.</i>
Мета та цілі курсу	<i>Метою викладання навчальної дисципліни "Менеджмент медсестринської діяльності в хірургії" є формування у студентів сучасних знань та навичок з організації та управління медсестринською діяльністю в хірургії. Це включає розвиток компетенцій у сфері планування, координації роботи медичного персоналу, забезпечення безперервної медсестринської допомоги, управління ресурсами та обладнанням, а також впровадження ефективних стратегій для підвищення якості медичних послуг і дотримання стандартів безпеки пацієнтів.</i>

Основними завданнями вивчення дисципліни «Менеджмент медсестринської діяльності в хірургії» є:

- опанування теоретичними знаннями з організації та управління медсестринською діяльністю в хірургічному відділенні;
- формування практичних навичок управління медсестринським персоналом, планування робочого процесу та контролю якості медсестринської допомоги;
- вивчення методів і підходів до управління ресурсами та обладнанням у хірургічній практиці;
- ознайомлення з сучасними вимогами до забезпечення асептики й антисептики, профілактики інфекцій у хірургії;
- розвиток компетенцій щодо організації післяопераційного догляду та управління пацієнтами у хірургічних відділеннях;
- поглиблення знань про ведення медичної документації та звітності у хірургії;
- вивчення ролі медсестри в екстрених ситуаціях і наданні невідкладної хірургічної допомоги;
- опанування принципами планування і проведення навчання медсестринського персоналу для підвищення кваліфікації.

Ці завдання спрямовані на підготовку медсестер до управлінської діяльності в сучасних умовах хірургії.

Згідно з вимогами освітньої програми, студенти повинні

знати:

- основні принципи та методи організації медсестринської діяльності в хірургічному відділенні;
- нормативно-правові акти, що регулюють роботу медсестринського персоналу в хірургії;
- стандарти якості медсестринської допомоги та безпеки пацієнтів;
- методи управління ресурсами, включаючи медикаменти, обладнання та персонал;
- принципи асептики, антисептики та профілактики інфекцій у хірургічному середовищі;
- порядок ведення медичної документації та звітності в хірургічній практиці;
- алгоритми надання екстреної хірургічної допомоги;
- роль медсестри у післяопераційному догляді та реабілітації пацієнтів;
- стратегії ефективної комунікації в медсестринському колективі та з пацієнтами;
- методи оцінки ефективності роботи хірургічного відділення та медсестринської діяльності;

вміти:

- організувати та координувати медсестринську діяльність у хірургічному відділенні;
- проводити аналіз і оцінку якості медсестринської допомоги, відповідно до стандартів і протоколів;
- управляти медичними ресурсами, включаючи планування, облік та контроль за використанням медикаментів і обладнання;
- застосовувати методи асептики та антисептики в хірургічній практиці для запобігання інфекцій;
- вести медичну документацію та звітність, забезпечуючи точність і своєчасність інформації;
- реалізувати алгоритми надання екстреної хірургічної допомоги в критичних ситуаціях;
- проводити післяопераційний догляд та реабілітацію пацієнтів,

	<p>враховуючи їх індивідуальні потреби;</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати ефективні комунікаційні стратегії для взаємодії з пацієнтами та медичним персоналом; – проводити навчання медсестринського персоналу з метою підвищення їх кваліфікації; – розробляти та впроваджувати вдосконалені практики управління в медсестринстві для підвищення якості медичних послуг.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері медсестринства з метою розвитку нових знань та процедур.</p> <p>ПРН 2. Здійснювати критичне осмислення проблем у сфері медсестринства на межі галузей знань.</p> <p>ПРН 3. Володіти спеціалізованими вміннями/навичками розв’язання проблем, з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>ПРН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері охорони здоров’я до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПРН 6. Розробляти та впроваджувати плани професійної діяльності, виявляти професійні проблеми і знаходити шляхи їх конструктивного розв’язання.</p> <p>ПРН 7. Розробляти заходи з профілактики захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.</p> <p>ПРН 8. Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов’язані з хворобами цивілізації, їх вплив на здоров’я населення, діагностувати хвороби цивілізації.</p> <p>ПРН 9. Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері охорони здоров’я.</p> <p>ПРН 11. Розуміти особливості фармакокінетики та фармакодинаміки лікарських засобів і враховувати їх у медсестринській практиці.</p> <p>ПРН 12. Виявляти зв’язок патогенезу захворювань з клінічними проявами та результатами додаткових досліджень.</p> <p>ПРН 13. Збирати, аналізувати та оцінювати інформацію, необхідну для розв’язання складних задач у сфері медсестринства, зокрема у науковій та професійній літературі, базах даних.</p> <p>ПРН 14. Розуміти принципи сімейно-орієнтованої медицини і застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 16. Приймати ефективні рішення з питань професійної діяльності у сфері медсестринства, у тому числі в умовах невизначеності; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.</p> <p>ПРН 19. Використовувати цифрові технології та інструменти у професійній діяльності.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності</p> <p>Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології</p> <p>Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил</p>

внутрішнього розпорядку Академії. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять

Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

СТРУКТУРА КУРСУ

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до медсестринського менеджменту в хірургії	2
2	Організація роботи хірургічного відділення	2
3	Організація хірургічної допомоги населенню	2
4	Медична документація та звітність у хірургії	2
5	Асептика і антисептика в хірургії	2
6	Роль медсестри в післяопераційному догляді	2
7	Медикаментозне забезпечення в хірургічному відділенні	2
8	Управління ресурсами і обладнанням в хірургії	2
9	Навчання і підвищення кваліфікації медичного персоналу хірургічної клініки	2
	Разом:	18

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Планування роботи медсестер у хірургічному відділенні. Організація і контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних норм	4
2	Алгоритми дій при ургентних ситуаціях	4
3	Ведення медичної документації в хірургії	4
4	Контроль за асептикою і антисептикою в операційній	4
5	Моніторинг пацієнта після хірургічного втручання	4
6	Управління медикаментами у хірургічному відділенні	4
7	Планування навчання для медичного персоналу	4
8	Оцінка ефективності роботи хірургічного відділення	4
9	Модульний контроль 1. Менеджмент медсестринської діяльності в хірургії	4
	Разом:	36

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Теми	Кількість годин
1	Аналіз нормативно-правових актів, що регулюють медсестринську діяльність у хірургії	2
2	Розробка стандартів якості медсестринської допомоги в хірургічному відділенні	2

3	Етика медсестринської діяльності в хірургії: основні принципи та виклики	3
4	Комунікація в команді: ефективні стратегії для медсестер в хірургії	2
5	Вплив організаційної культури на якість медсестринської допомоги в хірургії	3
6	Впровадження нових технологій в медсестринську практику в хірургії	2
7	Асептика і антисептика: принципи та їх впровадження у хірургічну практику	3
8	Організація післяопераційного догляду: основні етапи та процедури	2
9	Роль медсестри в навчанні пацієнтів про хірургічні процедури та післяопераційний догляд	2
10	Психологічний аспект роботи медсестри в хірургії: підтримка пацієнтів і їх родин	2
11	Стратегії управління ресурсами в хірургії: медикаменти, обладнання, персонал	2
12	Розробка навчального плану для підвищення кваліфікації медсестер у хірургії	2
13	Управління ризиками в медсестринській діяльності: виявлення та запобігання	2
14	Аналіз випадків помилок в медсестринській практиці та способи їх запобігання	3
15	Методи контролю якості медичних послуг у хірургічному відділенні	2
16	Методи оцінки ефективності роботи медсестринського персоналу	2
	Разом:	36

Література для вивчення дисципліни

1. Ховінова, К. Л., & Грищенко, О. С. (2022). Медсестринство: теорія і практика. Київ: Медицина.
2. Шевченко, Т. А., & Григоренко, С. В. (2021). Основи медсестринського менеджменту. Київ: Здоров'я.
3. Третьякова, Н. Б., & Супрун, О. І. (2023). Клінічне медсестринство. Харків: ФОП Ляшенко.
4. Ларін, В. В., & Костюченко, Н. А. (2020). Менеджмент у охороні здоров'я. Київ: Нова книга.
5. Сидоренко, О. В. (2021). Основи асептики та антисептики. Львів: МЕДІА-ПРЕС.
6. Семенова, М. А. (2022). Медична документація та звітність. Одеса: Фенікс.
7. Петрова, І. П. (2023). Післяопераційний догляд: теорія та практика. Київ: Освіта.
8. Федоров, Р. Л., & Васильєва, Ю. С. (2022). Стратегії управління медичними установами. Запоріжжя: Дніпро.
9. Коваленко, О. М. (2023). Сучасні технології в медсестринстві. Київ: Здоров'я.
10. Finkelman, A. (2021). Professional Nursing Management. Burlington, MA: Jones & Bartlett Learning.
11. Aiken, L. H., & Sloane, D. M. (2020). Nursing at a Glance. Oxford: Wiley-Blackwell.
12. McCoy, L., & Theeke, L. A. (2022). Patient Care Management: An Interprofessional Approach. New York: Springer Publishing.
13. Cherry, B., & Jacob, S. R. (2023). Contemporary Nursing: Issues, Trends, & Management. St. Louis, MO: Elsevier.
14. Kearney, J., & Mullen, K. (2022). Quality Management in Nursing: A Guide to Evidence-Based Practice. New York: Springer Publishing.
15. Huber, D. (2021). Leadership and Nursing Care Management. St. Louis, MO: Elsevier.

Інформаційні ресурси:

Онлайн ресурси

1. **Medscape**
Веб-сайт з новинами, оглядами та статтями про охорону здоров'я, включаючи менеджмент у медсестринстві.
[Medscape](https://www.medscape.com)
2. **NursingWorld.org**

- Офіційний сайт Американської асоціації медсестер (ANA), який містить інформацію про стандарти, освіту та політику в медсестринстві.
[American Nurses Association](#)
3. **International Council of Nurses (ICN)**
Глобальна організація, яка підтримує медсестринство та сприяє розвитку професії на міжнародному рівні.
[International Council of Nurses](#)
 4. **Nursing Times**
Професійний журнал для медсестер, який публікує статті, дослідження та новини з галузі.
[Nursing Times](#)
 5. **PubMed**
Безкоштовна база даних з медичними науковими статтями, що містить дослідження та огляди в галузі медсестринства та охорони здоров'я.
[PubMed](#)
 6. **Nurse.org**
Ресурс, що містить інформацію про кар'єри в медсестринстві, огляди програм навчання та корисні статті для медсестер.
[Nurse.org](#)
- Професійні організації**
7. **Національна асоціація медсестер України**
Організація, що сприяє розвитку медсестринства в Україні, надає ресурси та підтримку медсестрам.
[Національна асоціація медсестер України](#)
 8. **European Federation of Nurses Associations (EFN)**
Об'єднує національні асоціації медсестер з країн Європи та працює над покращенням умов медсестринства. EFN.

Поточний та підсумковий контроль

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки.
Підсумковий контроль проводиться у вигляді модульного контролю (тестові завдання та контроль практичних навичок), диф.залік.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу

Під час навчального процесу будуть використовуватися: лекції, презентації, дискусії, індивідуальні дослідження тощо.
У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE.
Лекції та практичні заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.
Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи).

Необхідне обладнання

У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE.
У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Критерії оцінювання

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою
Модуль 1									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				
4	4	3	73	75	74	74	74	С	добре

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;
САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке

переводиться у 100 – бальну шкалу;
МК - модульний контроль;
МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною шкалою, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

1. Що таке медсестринський менеджмент?
2. Які основні принципи організації медсестринської діяльності в хірургії?
3. Які нормативно-правові акти регулюють медсестринську діяльність?
4. Як оцінити ефективність роботи медсестри в хірургії?
5. Які є методи контролю якості медсестринської допомоги?
6. Що таке асептика та антисептика, і чому вони важливі в хірургії?
7. Яка роль медсестри у підготовці пацієнта до операції?
8. Як проводиться післяопераційний догляд за пацієнтом?
9. Які основні показники життєдіяльності пацієнтів потрібно моніторити?
10. Які препарати використовуються для введення в організм пацієнта?
11. Як організувати роботу медсестринського персоналу?
12. Які фактори впливають на ризики в медсестринській діяльності?
13. Як проводиться оцінка потреб пацієнтів у хірургії?
14. Як відбувається управління запасами медикаментів і обладнання?
15. Які основні етапи підготовки медичного персоналу?
16. Як впроваджуються нові технології в хірургічну практику?
17. Яка роль медсестри в команді з міждисциплінарним підходом?
18. Як вести медичну документацію відповідно до вимог?
19. Які критерії оцінки якості медичних послуг?
20. Як оцінити вплив організаційної культури на медсестринство?
21. Як працювати з конфліктами в медичному колективі?
22. Які етичні принципи важливі для медсестринської практики?
23. Як проводити навчальні семінари для медперсоналу?
24. Які методи психологічної підтримки пацієнтів?
25. Як організувати зворотний зв'язок від пацієнтів?
26. Як проводити аудит медичної діяльності?
27. Які вимоги до ведення звітності в хірургії?
28. Які є основні ризики під час виконання медичних процедур?
29. Як здійснюється контроль за виконанням медичних протоколів?
30. Як оцінювати та запобігати помилкам у медсестринській практиці?
31. Яка роль медсестри в навчанні пацієнтів?
32. Які основні аспекти післяопераційного догляду?
33. Як здійснюється управління стресом у медперсоналу?
34. Які існують стратегії управління ресурсами в хірургії?
35. Як здійснюється облік витрат на медикаменти та ресурси?
36. Які є методи профілактики інфекцій у хірургії?
37. Як оцінити потреби в підвищенні кваліфікації медсестер?

	<ul style="list-style-type: none"> 38. Як здійснюється впровадження системи моніторингу пацієнтів? 39. Які є критерії для вибору медичних інструментів? 40. Як забезпечити належну комунікацію в медичному колективі? 41. Яка роль медсестри в реабілітації пацієнтів після операції? 42. Як забезпечити ефективність командної роботи в хірургії? 43. Які вимоги до управління даними в медсестринстві? 44. Як проводити аналіз захворюваності пацієнтів? 45. Які методи оцінки впливу медсестринської діяльності? 46. Які існують стратегії підвищення кваліфікації медсестер? 47. Як здійснюється інтеграція нових знань у практику? 48. Як розробити план екстреного реагування в хірургії? 49. Які аспекти роботи з родинами пацієнтів? 50. Як проводити аналіз ефективності впроваджених технологій? 51. Які елементи є основними у навчанні медичного персоналу? 52. Які існують форми контролю за виконанням обов'язків медсестер? 53. Як розробити стратегію для поліпшення комунікації з пацієнтами? 54. Яка роль медсестри у впровадженні клінічних протоколів? 55. Як здійснюється управління змінами в медсестринській практиці? 56. Як оцінити та покращити якість післяопераційного догляду?
<p>Перелік практичних навичок</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Ведення медичної документації та звітності. 2. Підготовка пацієнта до операції. 3. Реалізація післяопераційного догляду. 4. Контроль за виконанням медичних протоколів. 5. Оцінка потреб пацієнтів у хірургії. 6. Моніторинг життєвих показників пацієнтів. 7. Проведення перев'язок ран. 8. Введення медичних препаратів (ін'єкції, інфузії). 9. Управління запасами медикаментів і обладнання. 10. Комунікація з пацієнтами про їх стан і процедури. 11. Робота в міждисциплінарній команді. 12. Аналіз і оцінка якості медсестринської допомоги. 13. Впровадження нових технологій у роботу. 14. Психологічна підтримка пацієнтів і їх родин.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу</p>